

Р. Г. Мельниченко

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Навчальний посібник

УДК 341(075)
М47

Рецензент

О. В. Синсокий – науковий редактор видавничої групи «Helvetica», професор кафедри філології та видавничої справи Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, доктор наук із соціальних комунікацій, кандидат юридичних наук, доцент

Висловлюю глибоку подяку Олександрю Олійніченку, Ользі Загорчечній, Андрію Андрееву, Амгалан Бадданцереу і Носалю Владиславу за допомогу в перекладі цього навчального посібника

Мельниченко Р. Г.

М47 Міжнародне право : навч. посіб. : пер. з рос. / Р. Г. Мельниченко. – Харків : Право, 2020. – 108 с.

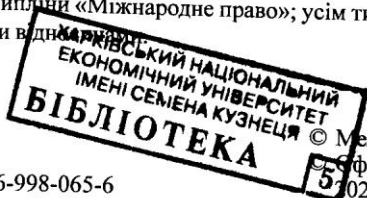
ISBN 978-966-998-065-6

Цей навчальний посібник є унікальним з двох причин: автор дає читачеві позитивну гарантію того, що інформація, яка міститься в цьому виданні, буде актуальною протягом всього його життя, з огляду на те що міжнародне право дуже стабільне і автор обрав лише ті положення, які не змінювались останніми десятиліттями; інформація в даному навчальному посібнику є актуальною для людей, які вивчають міжнародне право в будь-якому навчальному закладі земної кулі, у зв'язку з універсальністю самого міжнародного права.

Ще двома бонусами цього видання, підготовленого на основі тривалого викладацького досвіду автора, є наявність у вільному доступі його відеолекцій по всіх темах, а також використання у навчальному посібнику технік запам'ятовування (мнемотехнік) у форматі опорних сигналів з кожної теми.

Посібник може бути корисним: бакалаврам, які готуються до випробувань з дисципліни «Міжнародне право»; усім тим, хто цікавиться міжнародно-правовими відносинами.

УДК 341(075)

ISBN 978-966-998-065-6

© Мельниченко Р. Г., 2020
Формування. Видавництво «Право»,

План

Вступ	
Все міжнародне право	8
Поняття міжнародного права	14
Термін «міжнародне право»	14
Поняття «міжнародне право»	15
Сутність міжнародного права	16
Міжнародно-правова термінологія	16
Міжнародне право і суміжні з ним феномени	16
Генезис (походження) міжнародного права	18
Всі теорії важливі	18
Державна теорія походження міжнародного права	19
Додержавна теорія походження міжнародного права	19
Крапка не поставлена	20
Історія міжнародного права	22
Періодизація історії	22
Договір Рамзеса II з хетами	23
Вестфальський конгрес	24
Віденський конгрес	24
Конференція в Сан-Франциско	25
Принципи міжнародного права	26
Принцип самовизначення і територіальної цілісності (нерушимості кордонів)	27
Принцип прав людини і невтручання	27
Принцип виконання договорів і суверенної рівності	28
Принципи право на війну і мирного вирішення спорів	28
Узгодження принципів міжнародного права	29
Суб'єкти міжнародного права	30
Теорії щодо кількості суб'єктів міжнародного права	30
Держава як суб'єкт міжнародного права	31
Проблеми міжнародної правосуб'єктності держави	31

Державоподібне утворення.....	32
Нації, що борються за самовизначення.....	32
Міжнародні організації.....	32
Індивід як суб'єкт міжнародного права	33
Міжнародний інститут визнання.....	34
Дестинатор.....	35
Теорії визнання.....	35
Етапи визнання держав	35
Визнання урядів	36
Міжнародний інститут правонаступництва.....	37
Теорії правонаступництва	38
Правонаступництво щодо міжнародних договорів	39
Правонаступництво щодо власності	40
Правонаступництво щодо архівів.....	40
Правонаступництво щодо боргів.....	40
Мета інституту правонаступництва	41
Джерела міжнародного права	42
Договір	43
Міжнародний звичай	43
Принципи міжнародного права	44
Прецеденти та доктрини	44
Взаємодія міжнародного та національного права	45
Міжнародний обмін правовими нормами.....	45
Теорії взаємодії міжнародного і національного права	46
Поняття і види імплементації	47
Територія в міжнародному праві	48
Види території (просторів) в міжнародному праві.....	49
Поняття державної території	50
Склад державної території.....	50
Зміна державної території.....	51
Державний кордон.....	51
Населення в міжнародному праві.....	53
Види населення в міжнародному праві.....	54

Біпатриди	55
Апатриди.....	55
Іноземці	55
Біженці	56
Право зовнішніх зносин	57
Поняття та історія права зовнішніх зносин.....	57
Джерела дипломатичного права	58
Функції дипломатичних представництв	58
Призначення та припинення повноважень дипломатичного представника	59
Привілеї та імунітети.....	59
Право міжнародних організацій	61
Генезис міжнародної організації	61
Поняття міжнародної організації.....	62
Джерела права міжнародних організацій	63
Організація об'єднаних націй	63
Право міжнародних договорів	65
Історія права міжнародних договорів	65
Джерела, поняття та принципи права міжнародних договорів	66
Створення та припинення дії міжнародного договору.....	67
Зауваження і тлумачення міжнародного договору.....	68
Право збройних конфліктів	69
Поняття і джерела права війни	69
Театр і учасники військових дій	70
Початок і припинення військових дій	71
Засоби і методи ведення війни	71
Міжнародне право прав людини	73
Термін «міжнародне право прав людини».....	73
Право війни і міжнародне право прав людини.....	74
Імплементация та права людини	74
Принципи та право прав людини	75
Людина як суб'єкт.....	75
Джерела права прав людини	75

Міжнародні стандарти прав людини	76
Міжнародний механізм реалізації прав людини	76
Міжнародне повітряне право	77
Поняття «міжнародне повітряне право»	77
Джерела міжнародного повітряного права	78
Міжнародна повітряна територія	78
Правовий статус повітряного судна	79
Міжнародна організація цивільної авіації	79
Національна повітряна територія	79
Сім свобод повітря	80
Міжнародне космічне право	81
Поняття і історія «міжнародного космічного права»	81
Джерела міжнародного космічного права	82
Правове становище космічного простору	83
Правове становище Місяця і космонавтів	83
Штучні супутники	84
Відповідальність у космічному праві	84
Міжнародне економічне право	85
Поняття і сутність міжнародного економічного права	85
Міжнародне економічне і міжнародне приватне право	86
Джерела міжнародного економічного права	87
Суб'єкти міжнародного економічного права	87
Підгалузі міжнародного економічного права	88
Міжнародне екологічне право	89
Поняття міжнародного екологічного права	89
Принципи міжнародного екологічного права	90
Суб'єкти міжнародного екологічного права	90
Об'єкти міжнародного екологічного права	91
Міжнародні території з особливим міжнародно-екологічним станом	92
Заборонені засоби та методи війни в екологічному праві	92
Міжнародне морське право	93
Поняття міжнародного морського права	93

Джерела міжнародного морського права	94
Склад і правовий режим морських вод.....	94
Міжнародні проливи.....	95
Міжнародно-правова відповідальність	97
Введення в міжнародно-правову відповідальність.....	97
Джерела Міжнародно-правової відповідальності	98
Суб'єкти Міжнародно-правової відповідальності	98
Види Міжнародно-правової відповідальності	99
Міжнародне кримінальне право	101
Введення в міжнародне кримінальне право	101
Проблематизація міжнародного кримінального права	102
Міжнародні злочини	102
Екстрадиція	103
Міжнародне правосуддя	104
Поняття міжнародного правосуддя	104
Міжнародний суд ООН	105
Європейський суд з прав людини	106
Морський трибунал	106
Міжнародний кримінальний суд	106